

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ปัญหาและความสำคัญ

ในการจัดระเบียบราชการส่วนภูมิภาคนั้น ตำบลถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในหน่วยการปกครองที่รองมาจากอำเภอ มีกำนันเป็นนายตำบลและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีฐานะและบทบาทเกี่ยวกับการปกครองที่สำคัญ 2 ประการด้วยกัน ได้แก่ ฐานะที่เป็นตัวแทนของรัฐในการนำนโยบาย กฎหมาย ระเบียบแบบแผน รวมทั้งบริการต่าง ๆ ของรัฐจากนายอำเภอซึ่งถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลที่มาจากรัฐบาลโดยตรง โดยที่กำนันจะต้องทำการชี้แจง ทำความเข้าใจให้กับผู้ใหญ่บ้านและประชาชนและ ในอีกฐานะหนึ่งกำนันจะเป็นตัวแทนของประชาชนที่นำเอาข้อเท็จจริง ปัญหา อุปสรรคและความต้องการของราษฎรมาเสนอต่อรัฐ ตำแหน่งกำนันนี้ได้เริ่มขึ้นใน พ.ศ.2435 (ร.ศ.111) โดยได้จัดทดลองแต่งตั้งจากบุคคลที่ราษฎรเลือกตั้งเป็นครั้งแรกที่อำเภอบางปะอิน ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในขณะที่การปกครองหัวเมืองยังมีได้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยแต่ฝ่ายเดียว แต่แยกกันอยู่ในบังคับบัญชาของกลาโหมและกรมทำด้วย จนกระทั่งพ.ศ. 2438 กระทรวงมหาดไทยจึงได้รับผิดชอบปกครองบรรดาหัวเมืองทั่วราชอาณาจักรและได้จัดให้มีการจัดการปกครองตำบล หมู่บ้าน เป็นแบบเดียวกันทั่วราชอาณาจักร และเรียกชื่อตำแหน่งกำนันเหมือนกันหมด เพราะก่อนหน้านั้นบางแห่งเรียกกำนันว่า “นายแคว้น” บ้างก็มี ส่วนอำนาจหน้าที่ของกำนันในชั้นทดลองที่อำเภอบางปะอินนั้นก็คือรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องที่ ป้องกันโจรผู้ร้ายและเปรียบเทียบคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ เมื่อคู่คดียอมให้ เปรียบเทียบต่อมาในพ.ศ. 2440 (ร.ศ.116) จึงได้มีพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ จัดการปกครองทั่วประเทศเป็นแบบเดียวกัน โดยกำหนดหน้าที่ของกำนันไว้อย่างชัดเจนและให้การบังคับบัญชาขึ้นตรงต่ออำเภอ พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการปรับปรุงใหม่อีกใน พ.ศ. 2457 พ.ศ. 2486 และ พ.ศ. 2535 ซึ่งยังคงบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันนี้

นายเอนก สิทธิประศาสน์ อดีตอธิบดีกรมการปกครองเคยกล่าวให้โอวาทแก่ผู้ใหญ่บ้านในโอกาสเข้าเยี่ยมคำนับ เมื่อวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2530 ว่า

...ถ้าจะพูดไปแล้วกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เปรียบเสมือนนายกรัฐมนตรีของตำบล หมู่บ้านได้เหมือนกัน เพียงแต่ว่าระดับความรับผิดชอบของกำนันผู้ใหญ่บ้านยังอยู่ในวงจำกัดเฉพาะตำบลหมู่บ้านเท่านั้น แต่ถ้าจะพูดถึงภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติแล้ว ภาระหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็ไม่ได้แตกต่างจากนายกรัฐมนตรีเท่าใดเพราะกำนันผู้ใหญ่บ้านก็เป็นผู้ที่มีหน้าที่ต้องบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนเช่นกัน..

เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของกำนันแล้ว กฎหมายหลักที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของกำนัน ก็คือ พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2475 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2486 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2489 ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2535 นอกจากนั้นก็ยังมีกฎหมายและข้อบังคับอื่น ๆ อีกมากมายที่กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของ กำนัน เช่นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 พระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2499 และกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทย สรุปโดยอุดมคติแล้ว กำนันเป็นผู้ที่มีส่วนในกิจกรรมทุกอย่างในตำบลอาจแบ่งอำนาจหน้าที่ของกำนันออกเป็นหัวข้อใหญ่ได้ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ปกครองดูแลทุกข์ สุขของราษฎร โดยทั่วไปอำนาจนี้เป็นเรื่องที่กำหนดไว้อย่างกว้างขวางโดยกำหนดให้กำนันเป็นผู้ดูแลความเรียบร้อย ความสุขสบายของประชาชนในตำบล ตลอดจนแนะนำชักเตือนให้ประชาชนในตำบลปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน หรือความต้องการของทางราชการ
2. อำนาจหน้าที่ในทางอาญา แม้ว่าระเบียบปฏิบัติของส่วนกลางจะมอบหมายอำนาจการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือ เจ้าหน้าที่ของกรมการปกครองรับผิดชอบ แต่กำนันก็ยังต้องเกี่ยวข้องรับผิดชอบเกี่ยวกับความผิดอาญาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบลอยู่เสมอ และจากการสืบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นในส่วนภูมิภาคจะไม่ได้ผลถ้าขาดความร่วมมือจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน
3. อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการทะเบียนต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรว่าด้วยการเกิด ตาย หรือย้ายตำบล ทะเบียนสัตว์พาหนะต่าง ๆ

4. อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาและบำรุงสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์ เช่น สะพาน ถนน แหล่งน้ำที่ใช้กันในตำบล
5. อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร หน้าที่ส่วนใหญ่เป็นการช่วยเร่งรัดการเสียภาษี นอกจากนั้น ในทางปฏิบัติยังทำหน้าที่เป็นผู้รับเงินภาษีจากราษฎรในตำบลหมู่บ้านมาเสียให้ที่ว่าการอำเภอแทนที่ราษฎรต้องเดินทางมาเสียภาษีเอง
6. อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ใหญ่บ้าน คือกำนันจะต้องทำหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้าน ที่ตนเป็นกำนันอยู่ด้วย ในกรณีที่มิได้มีผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้น

จะเห็นได้ว่าขอบข่ายภารกิจกำนันมีกว้างขวางแต่เงินตอบแทนจากราชการนั้นน้อยมาก เมื่อเทียบกับการกิจต่าง ๆ กล่าวคือเงินตอบแทนกำนันที่ได้รับอยู่ในปัจจุบันอัตราอย่างต่ำที่ได้รับเดือนละ 1,890 บาทและอย่างสูงก็ได้รับไม่เกิน 2,450 บาท (ตารางที่ 1.1-1) (กรมการปกครอง, 2535)

แต่ในปัจจุบันตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านกลับมีการแข่งขันกันสูง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งแทนที่ว่างหรือกรณีมีการตั้งตำบลใหม่ ในการแข่งขันเพื่อได้มาซึ่งตำแหน่งดังกล่าวนี้ต่างกระทำกันทุกวิถีทาง ไม่ว่าจะเป็นถูกหรือผิดกฎหมายขอเพียงให้บรรลุเป้าหมาย คือตำแหน่งเท่านั้น (ปริชา เรื่องจันทร์, 2534 : 16-20) ดังที่กิตติชัย เหล่าเขตร์ (2520 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า "...กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นตำแหน่ง ที่มีเกียรติเป็นผู้โชคดี ถึงแม้ว่าบางครั้งตำแหน่ง กำนันผู้ใหญ่บ้านจะได้มาด้วยเงินอิทธิพลต่าง ๆ ก็ตามที..."

สำหรับจังหวัดชลบุรี ซึ่งจากหัวข้อข่าวหนังสือพิมพ์ ที่จะมีการเลือกตั้งกำนันจากหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ในวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ.2538 หน้าที่ 1 และ 13 ว่า

... "เลือกตั้งกำนันดุเดือดที่ชลบุรี" ตำรวจหวั่นเลือกตั้งกำนันที่มาแทนกำนันยัง ซึ่งถูกถล่มด้วยอาวุธสงครามดับคาธไปแล้วสังเวยพร้อมและวางแผนป้องกันเหตุอย่างดี พร้อมส่งกำลังสืบสวน หากกลุ่มมือปืนที่เข้ามาในพื้นที่หวั่นมีการนองเลือดมีการปล่อยข่าวว่าฝ่ายตรงข้ามถูกยิงตายและบีบบังคับชาวบ้าน สร้างความอลหม่านพอควร วิจารณ์แซดว่าดุเดือดกว่าเลือกตั้งใดๆ ที่ผ่านมา เมื่อเวลา 13.20 น. วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 นายศุภชัย ธาวาสันติสุข ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง

ตาราง 1.1-1 บัญชีอัตราเงินตอบแทนกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวตริกกำหนด ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง

ตำแหน่ง	อัตรา														
กำนัน	1890	1930	1970	2010	2050	2090	2130	2170	2210	2250	2290	2330	2370	2410	2450
ผู้ใหญ่บ้าน	101	1050	1090	1130	1170	1210	1250	1290	1330	1370	1410	1450	1490	1530	1570
แพทย์ประจำตำบล	730	770	810	850	890	930	970	1010	1050	1090	1130	1170	1210	1250	1290
สาร์วตริกกำหนด	620	660	700	740	780	820	860	900	940	980	1020	1060	1100	1140	1130
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ	620	660	700	740	780	820	860	900	940	980	1020	1060	1000	1140	1130
ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	620	660	700	740	780	820	860	900	940	980	1020	1060	1000	1140	1130

เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2535

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายตอบแทนตำแหน่งและเงินอื่นๆ ให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535

อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี กล่าวว่า การเลือกตั้งกำนัน ตำบลบ่อทอง แทนนายสุชาติ หรือ "กำนันยัง" เจ้าพ่อบ่อทองที่ถูกคนร้ายยิงถล่มด้วยอาวุธสงคราม ตายอย่างโหดเหี้ยมการถือชูชู สีเสื้อตหมบนถนน สายบ่อทอง-ทับสูง หมู่ที่ 6 ตำบลบ่อทอง เหตุเกิดเมื่อวันที่ 5 ตุลาคมที่ผ่านมาทำให้ตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่ ว่างลง จนกระทั่งวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2538 นายไพฑูรย์ พันธุ์สนธิ หลานชายกำนันหลี คู่ปรับเก่า กำนันยัง ได้ลงสมัครเลือกตั้ง โดยคู่แข่งคนสำคัญคือ นายจรรววัฒน์ สุขพันธุ์ถาวร ลูกชายกำนันยังได้ถอน ตัวออกไปและจะมีการเลือกตั้งตำแหน่งกำนัน ตำบลบ่อทอง ขึ้นในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2538

การลงสมัครเลือกกำนันตำแหน่งกำนันตำบลบ่อทอง ครั้งนี้มีผู้สมัคร 2 คน เบอร์ 1 นาย ไพฑูรย์ พันธุ์สนธิ ผู้สมัครเบอร์ 2 นายศุภชัย ธาราสันติสุข ซึ่งในการหาเสียงของทั้ง 2 ฝ่าย มีการหา เสียงกันอย่างดุเดือด จนชาวบ้านวิจารณ์กันอย่างกว้างขวางว่าขววงเผด็จรอนยิ่งกว่าการเลือกตั้งส.ส.ชลบุรีเสีย อีก...

จากที่กล่าวมาแล้วถึงความสำคัญ อำนาจ หน้าที่ที่มีมาก แต่คำตอบแทนที่ได้รับอย่างเป็นทางการมีจำนวนเพียงเล็กน้อย รวมถึงการเข้ามาสู่การดำรงตำแหน่งกำนันมีการแข่งขันกันอย่างมาดดัง ตัวอย่างข้างต้นจากหัวข้อข่าวที่มีกแข่งขันเลือกตั้งตำแหน่งกำนันกันอย่างดุเดือด เช่นในจังหวัดชลบุรีและ ยังเป็นจังหวัดหนึ่งทีขึ้นชื่อในด้านการมีอิทธิพลของเจ้าพ่อ ที่ควบคุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง ของจังหวัดชลบุรีไว้ได้ (วัฏจักร, 2538 : 14) จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะศึกษาว่าปัจจัยในการดำรงตำแหน่ง กำนัน นอกจากคำตอบแทน เบียดเบียน และสวัสดิการต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยทางการ (Formal Factor) ก็ น่าจะมีปัจจัยด้านอื่นอีกที่ไม่เป็นทางการ(Informal Factor)ด้วย ในที่นี้สนใจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ เมืองและเศรษฐกิจ (Political and Economy) ซึ่งน่าจะเป็นโครงสร้างที่กำหนดให้การเข้าสู่ตำแหน่ง กำนันที่มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยที่เป็นทางการ จึงได้ทำการศึกษาในส่วนของปัจจัยทางการเมืองและ เศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ กับการดำรงตำแหน่งกำนัน โดยทำการศึกษาเฉพาะกรณีทีจังหวัด ชลบุรี เพื่อวิเคราะห์ว่าจากปัจจัยที่กล่าวมานี้มีผลต่อการดำรงตำแหน่งกำนันหรือไม่อย่างไร หรือมีความ สัมพันธ์กันใดในลักษณะใด ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถจะทราบข้อมูลทางด้านลึกอันเกิดจากการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และเป็นแนวทางข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ ประโยชน์มุ่งเน้นในการดำรงตำแหน่งกำนันสู่ความเป็นประชาธิปไตยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงมูลเหตุจูงใจในการดำรงตำแหน่งกำนันโดยพิจารณาจากปัจจัยระบบเศรษฐกิจและระบบการเมืองในระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบถึงสาเหตุในการดำรงตำแหน่งกำนันจากปัจจัยระบบเศรษฐกิจและระบบการเมืองในระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติอย่างลึกซึ้งมากขึ้น ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเสนอแนะอาจเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการเข้าดำรงตำแหน่งกำนันอันเป็นการส่งเสริมการพัฒนาทางการเมืองให้มีความถ่วงดุลย์อำนาจไปสู่ความเป็นระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น

1.4 สมมติฐาน

การดำรงตำแหน่งกำนัน มีผลมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองจากระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ

1.5 ระเบียบการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยจะเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาประกอบข้อมูลกึ่ง ภูมิภาคและวิเคราะห์เหตุผลรวมทั้งทำการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประกอบด้วย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร ได้แก่การสำรวจเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ เอกสารทางวิชาการ หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

2) การเก็บรวบรวมจากการสำรวจภาคสนาม

2.1) จากการสัมภาษณ์โดยจะใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเปิดกว้างไม่จำกัดคำถามขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามสถานการณ์ โดยจะเลือกสัมภาษณ์ ข้าราชการทั้งที่ยังปฏิบัติงานอยู่ในขณะนี้และผู้ที่เคยปฏิบัติปฏิบัติงานในท้องที่นี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล รวมทั้งผู้ที่เคยเป็นหรือเคยสมัครเป็นนักการเมืองในระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ สื่อมวลชน บางรายตามความเหมาะสม

โดยเป็นคำถามปลายเปิด ถามในลักษณะการพูดคุยเปิดโอกาสในแสดงความคิดเห็น โดยมีกรอบของแนวคำถามคือ

- สาเหตุที่แท้จริงในการขัดแย้ง ตำแหน่งกำนันของจังหวัดชลบุรีในความคิดเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์
- ระบบการเมืองในระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติกับการเข้ามาดำรงตำแหน่งกำนันมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

- ระบบเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติกับการเข้ามาดำรงตำแหน่งกำนันมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

- การแข่งขันในการเข้าดำรงตำแหน่งกำนันในอดีตถึงปัจจุบันเป็นอย่างไร

2.2) การเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม (ภาคผนวก ก) โดยกำหนดแจกแบบสอบถามให้กับกำนันทุกอำเภอ ทุกคน(100 เปอร์เซ็นต์)ที่เข้ามาประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านประจำเดือนธันวาคม 2539 ในวันที่ 2-3 ธันวาคม 2539 จากใช้แบบสอบถามในครั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบกับผลของการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดในการเก็บแบบสอบถามได้ตารางที่ 1.5-1 คือ

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลในส่วนของการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถามที่ได้มาประมวลเพื่อหาคำตอบตามสมมติฐานตามหลักวิชาการและผลงานที่เกี่ยวข้องที่มีความใกล้เคียงกัน เพื่อมาสนับสนุนผลที่ได้จากการศึกษา สำหรับสถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนั้นใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และอัตราส่วนร้อยละ (Percentage)

ตาราง 1.5-1 จำนวนกำหนด ร้อยละที่สามารถเก็บแบบสอบถามได้แยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนกำหนดในปัจจุบัน	จำนวนที่เก็บได้	ร้อยละ(N=91)
เมือง	19	-	-
บางละมุง	8	7	7.7
บ่อทอง	6	3	3.3
บ้านบึง	8	8	8.8
พนัสนิคม	21	21	24.2
พานทอง	11	10	11.0
ศรีราชา	8	-	-
หนองใหญ่	5	5	5.5
สัตหีบ	5	5	5.5
กิ่งอำเภอเกาะสีชัง	1	-	-
รวม	91	60	66.0

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัจจัยทางการเมืองและเศรษฐกิจกับการดำรงตำแหน่งกำหนด ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดชลบุรี" นั้นเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประกอบกัน ซึ่งการศึกษาค้นคว้านี้ได้จำกัดอยู่เฉพาะในพื้นที่ของจังหวัดชลบุรี ซึ่งในการศึกษานั้นจากการสัมภาษณ์จะเลือกสัมภาษณ์จากบุคคลที่คาดว่าจะให้ความความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อในการวิจัยได้อย่างมีหลักการ เช่น ส.ส. ส.จ. อดีต ส.ส. ส.จ. ส่วนขอบเขตของแบบสอบถามกำหนดในจังหวัดชลบุรีนี้มักจะอิงกับการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา เนื่องจากข้อจำกัดในให้ตอบแบบสอบถามหากมีจะทำการถามย้อนหลังไปมากจะทำให้ต้องเสียเวลาในการตอบของผู้ตอบแบบสอบถามมากซึ่งอาจไม่ได้รับความร่วมมือ รวมทั้งในจังหวัดชลบุรีเองในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการเลือกตั้งต่าง ๆ มากมาย

หลายระดับแม้แต่ในการเลือกตั้งในระดับประเทศเองก็มีความถี่ในช่วง 1-2 ปีต่อครั้งและมีการย้ายพรรคและเปลี่ยนชื่อพรรคของนักการเมืองในชลบุรีเอง อาจทำให้เกิดความสับสนและมีความผิดพลาดทางด้านข้อมูลได้ จึงได้เพียงแต่สอบถามเฉพาะในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาเท่านั้นเพราะยังทิ้งช่วงเวลาจากการเลือกตั้งไม่นานนัก ซึ่งคาดว่าจะมีความผิดพลาดทางด้านข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับความสับสนหรือการลืมข้อมูลของกำนันน้อยที่สุดรวมทั้งในการตั้งแบบสอบถามนี้ได้นำมาจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในบางส่วน

ส่วนในการกำหนดขอบเขตหรือประเด็นในการศึกษาวิจัยนั้นได้ทำการแบ่งประเด็นที่จะทำการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็นที่ใหญ่ขึ้นเท่านั้นคือ

- ปัจจัยการเมืองระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติกับการดำรงตำแหน่งกำนัน
- ปัจจัยเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติกับการดำรงตำแหน่งกำนัน

1.7 นิยามศัพท์ในการวิจัย

1) กำนัน หมายถึง หัวหน้าหน่วยการปกครองระดับตำบลในจังหวัดชลบุรี ขณะทำการวิจัยได้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาตำบลตาม ปว.326/2515 หรือประธานอบต. ตามพรบ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยตำแหน่ง

2) นักการเมืองระดับชาติ หมายถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

3) นักการเมืองระดับจังหวัด หมายถึง สมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.)

4) นักการเมืองระดับท้องถิ่น หมายถึง สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.)

5) ปัจจัยทางการเมือง หมายถึง สาเหตุที่ก่อให้เกิดความรู้สึกการได้มาซึ่งอำนาจของการแต่ละระดับในตำแหน่งที่ดำรงอยู่นั้น โดยในที่นี้จะเน้นที่ตำแหน่งที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนและมีกฎหมายรับรองในหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งนั้น ๆ

6) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หมายถึง สาเหตุที่ก่อให้เกิดการเอื้ออำนวยทั้งในทางรูปธรรมและนามธรรมที่เป็นผลประโยชน์ที่จะก่อให้เกิดความกินดี อยู่ดี ฐานะ การเงินในทางที่ดีขึ้น

1.8 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

ทำการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

1.9 การนำเสนอข้อมูล

บทที่ 1 : บทนำความเป็นมา ปัญหาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่จะได้รับ สมมติฐาน
ระเบียบการวิจัย ขอบเขตการวิจัย นิยามศัพท์ในการวิจัย สถานที่การวิจัย

บทที่ 2 : แนวความคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 : สภาพทั่วไป เศรษฐกิจ สังคมการปกครองและการเมืองของจังหวัดชลบุรี

บทที่ 4 : ผลการศึกษา

บทที่ 5 : วิเคราะห์ปัจจัยทางการเมืองและเศรษฐกิจกับการดำรงตำแหน่งกำนันในจังหวัดชลบุรี

บทที่ 6 : สรุปและข้อเสนอแนะ